

**REGULAMENT PRIVIND CADRUL ORGANIZAT DE TRANZACȚIONARE
PE PIEȚELE CENTRALIZATE DE GAZE NATURALE**

CUPRINS

	Pagina
1. SCOP	3
2. DOMENIUL DE APLICARE	3
3. TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	3
4. PRODUSE STANDARD DESTINATE TRANZACȚIUNILOR	4
5. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EDINELOR DE TRANZACȚIONARE ...	4
6. TRANZACȚIONAREA ORDINELOR; REGULI DE TRANZACȚIONARE	5
7. GARANȚII	6
8. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII	7

SCOP

Art.1 Prezentul regulament stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea pe piețele centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, pe termen scurt, mediu și lung.

DOMENIUL DE APLICARE

Art.2 Prezentul regulament se aplică producătorilor, titularilor de licență de furnizare și titularilor de licență de transport din sectorul gazelor naturale.

Prin excepție, la tranzacțiile organizate pe piețele centralizate de gaze naturale pot participa și consumatorii eligibili însă numai în vederea achiziționării de gaze naturale.

TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art.3 În înțelesul prezentului regulament, termenii și abrevierile folosite au următoarea semnificație:

a) Activ - contract de furnizare gaze naturale în care cantitatea, prețul și perioada de livrare urmează să fie completate în urma efectuării de tranzacții pe piața centralizată de gaze naturale; contractul poate fi unul standard definit de administratorul pieței centralizate sau unul definit de către un Operator Economic; obiectul tranzacționării pe piața centralizată a gazelor naturale este un activ;

b) Administratorul piețelor centralizate (APG) - persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea piețelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă ;

c) Autoritatea Competentă - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);

d) Broker - persoana fizică aflată în relații de muncă cu Operatorul Economic sau cu o societate de brokeraj desemnată în Convenția de Participare, având ca principale atribuții menținerea relației cu administratorul pieței centralizate, introducerea și înțelegerea ordinelor în timpul edinelor de tranzacționare și dreptul de a angaja și spunderea Operatorului Economic pe care-l reprezintă în relația cu administratorul pieței centralizate;

e) Contract Cadru de Vânzare Cumpărare - contract standardizat de vânzare-cumpărare, anexat la prezentul regulament, definit de administratorul piețelor centralizate, pe care Operatorii Economici trebuie să-l folosească în cadrul tranzacționării pe piața centralizată de gaze naturale (contract de tip forward); excepție de la folosirea contractului cadru de vânzare-cumpărare este situația inițierii unui ordin de către un Operator Economic, situație în care contractul de vânzare-cumpărare va fi definit de Operatorul Economic care inițiază ordinul (contract de tip Over The Counter);

BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI

Draft Regulament privind tranzacționarea pe piața centralizată de gaze naturale

f) Convenția de Participare - convenție standardizată ce prevede drepturile și obligațiile reciproce dintre Operatorul Economic și administratorul pieței centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung;

g) Operator Economic - persoana fizică sau juridică din sectorul gazelor naturale care desfășoară cel puțin una din activitățile următoare: producție, transport, distribuție, furnizare, administrare pieței centralizate, cumpărare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv GNL;

h) Ordinul Inițiator - oferta de vânzare/cumpărare inițiată de către un Operator Economic din sectorul gazelor naturale, care își se asociază cel puțin un contract de vânzare-cumpărare cu caracteristici definite de Operatorul Economic;

i) Piața Centralizată de Gaze Naturale - cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între Operatorii Economici din sectorul gazelor naturale care funcționează pe baza unor reguli specifice aprobate de Autoritatea Competentă;

j) Prețul Cel Mai Bun - prețul cel mai mic în situația ordinelor de vânzare, respectiv prețul cel mai mare în situația ordinelor de cumpărare;

k) Tranzacționare Totală/Parțială - specifică asociat ordinului introdus și întreținut de brokerul Operatorului Economic, prin care se specifică dacă ordinul poate fi tranzacționat integral sau se acceptă tranzacții cu cantități mai mici decât cea introdusă/ținută în ordin.

PRODUSE DESTINATE TRANZACȚIONĂRII

Art.4 Produsele care pot fi tranzacționate pe piețele centralizate de gaze naturale sunt:

- a) gaze naturale din producția internă, cu perioada de furnizare de 1/3/6/12 luni;
- b) gaze naturale din import, cu perioada de furnizare de 1/3/6/12 luni;
- c) gaze naturale în amestec intern - import, în dojazul lunar aprobat de ANRE cu perioada de furnizare de 1 lună;
- d) gaze naturale în amestec intern - import, în alt dojaz decât cel aprobat de ANRE;
- e) gaze naturale destinate exportului;
- f) activ definit în situația în care Operatorul Economic dorește ca cel puțin o mențiune din contractul cadru definit de administratorul piețelor centralizate să fie diferită, cum ar fi, dar fără să se limiteze la, perioada de livrare, termenul de plată, modul de garantare, etc.; în situația în care Operatorul Economic dorește să impună condiții de participare la procedura de tranzacționare, atunci ordinul inițiator va fi însoțit de un document pe care administratorul piețelor centralizate îl va publica alături de activ.

Art.5 Pentru produsele menționate la art. 4 literele d, e și f, contractul de furnizare va fi propus de Operatorul Economic inițiator.

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINTELOR DE TRANZACȚIONARE

Art.6 Tranzacțiile efectuate în conformitate cu prevederile prezentului regulament sunt considerate, pentru participanți, acte de comerț și dau naștere unor obligații valabile corolar nu li se poate opune excepția de joc.

Art.7 Înscrierea, suspendarea sau revocarea participanților, depunerea ofertelor și organizarea ședințelor de tranzacționare se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice, elaborate de administratorul piețelor centralizate și avizate de Autoritatea Competentă.

Art.8 Administratorul piețelor centralizate asigură tranzacționarea prin negociere continuă pe platformă electronică de tranzacționare (on-line) și prin organizarea de ședințe de tranzacționare cu prezență fizică.

Art.9 Pentru activele definite pe baza ordinelor inițiator se vor organiza ședințe de tranzacționare cu prezență fizică.

Art.10 Ședințele de tranzacționare sunt programate de administratorul piețelor centralizate. Programul ședințelor de tranzacționare este public pe site-ul specializat al administratorului piețelor centralizate.

Art.11 Ședințele de tranzacționare sunt coordonate și supravegheate de un coordonator de ședință, care are următoarele atribuții:

- a. să deschidă și să închidă ședințele de tranzacționare;
- b. să coordoneze desfășurarea în bune condiții a ședințelor de tranzacționare;
- c. să întrerupă, dacă este cazul, ședințele de tranzacționare, cu avizul directorului general;
- d. să interzică accesul la negociere a brokerilor care au fost suspendați ori care au pierdut dreptul de a negocia;
- e. să întocmească raportul de tranzacționare.

Art.12 Ședința de tranzacționare cuprinde 3 etape:

- a) deschiderea ședinței;
- b) sesiunea de tranzacționare;
- c) închiderea ședinței.

Art.13 În situația tranzacționării de active definite pe baza unui ordin inițiator începând cu momentul publicării ordinului, Operatorii Economici interesați în participarea la ședința de tranzacționare pot solicita clarificări administratorului piețelor centralizate.

Art.14 Răspunsurile la clarificări se publică alături de celelalte documente asociate ordinului inițiator.

Art.15 În conținutul răspunsului la clarificări vor fi menționate și întrebările, dar fără a fi menționată identitatea Operatorului Economic care a solicitat clarificările.

Art.16 Operatorul Economic care a transmis ordinul inițiator răspunde clarificărilor dacă acestea sunt adresate administratorului piețelor centralizate cu cel puțin în 2 zile lucrătoare înainte de data la care a fost programată ședința de tranzacționare.

Art.17 În urma solicitărilor de clarificare, Operatorul Economic care a transmis administratorului piețelor centralizate ordinul inițiator are următoarele posibilități:

BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI

Draft Regulament privind tranzacționarea pe piața centralizată de gaze naturale

- a) sa modifice documentele asociate ordinului inițiator;
- b) sa schimbe data organizării ordinului de tranzacționare.

TRANZACȚIONAREA ORDINELOR. REGULI DE TRANZACȚIONARE.

Art.18 În situația tranzacționării unui activ definit pe baza unui ordin inițiator, pe sensul ordinului inițiator este permisă introducerea și înlăturarea unui singur ordin de către brokerul Operatorului Economic care a transmis administratorului piețelor centralizate ordinul inițiator.

Art.19 Tranzacționarea ordinelor se face cu respectarea mențiunii de Total/Parțial asociat ordinului, astfel:

- c) dacă este îndeplinită condiția de preț, se efectuează tranzacție dacă ordinul cu cantitatea cea mai mare are mențiunea Parțial;
- d) dacă cele două ordine pentru care este îndeplinită condiția de preț au aceeași cantitate, indiferent de mențiunea Total/Parțial asociat ordinelor, se efectuează tranzacție.

Art.20 În situația în care condiția de preț este îndeplinită de două sau mai multe ordine, tranzacționarea se face începând cu ordinul cu prețul cel mai bun, sub rezerva respectării mențiunii de Total/Parțial.

GARANȚII

Art.21 Pentru a putea tranzacționa, un Operator Economic trebuie să constituie o garanție în favoarea administratorului piețelor centralizate, în cuantumul stabilit de acesta în Procedurile specifice de tranzacționare.

Art.22 În situația în care Operatorul Economic nu este parte într-o tranzacție, garanția se restituie în cel mult 3 zile lucrătoare, pe baza unei cereri în care se menționează, dacă acesta nu este menționat în Convenția de Participare, contul în care se face restituirea.

Art.23 În situația în care Operatorul Economic este parte într-o tranzacție, dar cu o cantitate mai mică decât cea pentru care a depus garanție, mențiunea de la art. 22 se aplică pentru partea din garanție asociată cantității netranzacționate.

Art.24 În situația în care Operatorul Economic este parte într-o tranzacție, garanția este blocată de administratorul piețelor centralizate până la semnarea contractului de furnizare. În această perioadă, garanția blocată nu poate fi folosită pentru garantare în scopul participării la o altă ordine de tranzacționare.

Art.25 Administratorul piețelor centralizate va executa garanția Operatorului Economic în următoarele situații:

- a) Operatorul Economic nu semnează contractul de furnizare;
- b) Operatorul Economic a transmis administratorului piețelor centralizate un ordin inițiator, dar brokerul său nu s-a prezentat sau nu a negociat în timpul ordinului de tranzacționare programat pe baza ordinului său inițiator.

BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI

Draft Regulament privind tranzacționarea pe piața centralizată de gaze naturale

Art.26 Administratorul pie elor centralizate va executa garan ia ambilor Operatori Economici parte în contract, în situa ia în care în contractul de furnizare semnat nu este consemnat aceea i cantitate cu cea tranzac ionat sau acela i pre cu cel al tranzac iei.

Art.27 Garan ia executat de administratorul pie elor centralizate se va vira astfel:

- e) p r ii din contractul de furnizare prejudiciat prin nesemnarea contractului de c tre cealalt parte;
- f) p r ii/p r ilor declarate câ tig toare - în situa ia în care Operatorul Economic care a transmis ordinul ini iator nu semneaz contractul de furnizare;
- g) administratorului pie elor centralizate - în orice alt situa ie decât cele men ionate anterior.

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.28 Tranzac ionarea pe pie ele centralizate de gaze naturale este voluntar .

Art.29 Un Operator Economic se poate retrage din proprie ini iativ de la participarea pe o pia centralizat .

Art.30 Administratorul pie elor centralizate poate suspenda sau poate exclude un Operator Economic de la participarea la pia a centralizat în situa ia în care acesta nu respect prevederile prezentului Regulament, Conven iei de Participare sau Procedurii de Tranzac ionare.

Art.31 În situa ia program rii unei edin e de tranzac ionare pe baza unui ordin ini iator, administratorul pie elor centralizate va publica pe site-ul s u specializat: identitatea Operatorului Economic care a transmis ordinul ini iator, documentele asociate ordinului ini iator si orice alte informa ii considerate necesare.

Art.32 În urma organiz rii edin elor de tranzac ionare, administratorul pie elor centralizate va publica pe site-ul s u specializat cantit ile i pre urile tranzac iilor încheiate i numele Operatorilor Economici care au introdus i între inut ordine în timpul edin ei de tranzac ionare.

Art.33 Datele i informa iile men ionate la art. 31 i art. 32 vor fi publice pe site-ul specializat al administratorului pie elor centralizate pe o perioad minim de 2 ani.

Art.34 Administratorul pie elor centralizate va face public în Procedura de Tranzac ionare tariful perceput pentru serviciul efectuat în calitate de administrator al pie elor centralizate i va publica pe pagina sa de web respectivele proceduri.

Art.35 Administratorul pie elor centralizate poate apela la serviciile unei case de compensa ie situa ie în care procedurile acesteia folosite pentru pie ele centralizate de gaze naturale vor face obiectul aprob rii Autorit ii Competente.

Art.36 Orice modific ri aduse Procedurilor de Tranzac ionare de c tre administratorul pie elor centralizate vor intra în vigoare numai dup ob inerea aprob rii Autorit ii Competente.